

גדעון זיו - תחנת נסיונות "ערבה"

בנסיונות בעונת 93 התבלט טיפול האבקת הזן דקל נור לסנסנים באבקת דקל הסילוסטריס כטיפול המצטיין. בטיפול זה הושג יצוא של מעל 70% סנסנים מכלל חומר הגלם שהגיע לבית האריזה.

בעונת 94 נאספו פרחי דקל הסילוסטריס מחלקה הנמצאת בתחנת הנסיונות של מו"פ ערבה דרומית והופקה מהם אבקה בחדר נפרד ומבודד מאבקת התמר המצוי. בס"ה הופקו כ-4.5 ק"ג אבקה מכ-400 תפרחות מגדלים שונים. (בחלקה 18 עצים בדרגות התפתחות שונות ובעלי מופע עלויתי שונה).

במטע יטבתה בחלקת ד.ג. מנטיעת 1976 נבחרו 100 עצים שהואבקו משך כל העונה 6 אבוקים (איבוק אחד לשבוע) באבקת סילוסטריס בלבד שאר העצים בחלקה שהואבקו באבקת תמר מצוי שימשו כבקורת.

במהלך התפתחות הפרי ולקראת הגדיד נבדקו בעמ"י ע"י צבי ברנשטיין כוחות התאחיזה שבין הפרי לסנסן ונמצאה תאחיזה טובה יותר לפירות שהואבקו באבקת סילוסטריס בהשוואה לפירות שהואבקו באבקת תמר מצוי (פרטים בדו"ח של צבי ברנשטיין על דקל נור סנסנים).

השפעת ההאבקה באבקת תמר היערות (P.sylvestris) על הנשירה

הניסוי נעשה על מספר רב של עצים (100) ביטבתה. בצמח נבדק כח הניתוק של צרור ההובלה בשני מועדים, באמצע אוגוסט (התחלת הבחלה) ובסופו (ערב גדיד). לדקל היערות היתה השפעה מובהקת על הגדלת הזרע: 70 - 80 אחוז מהזרעים היו כבדים מגרם אחד - המשקל הממוצע של זרע דקל נור מהאבקה ב-"אבקה רגילה" (חמר מצוי). בשעור ניכר של הזרעים מהאבקת דקל היערות כח הניתוק היה גבוה יותר.

במדגם שנבדק ערב הגדיד שעור הנשירה בטפול של דקל היערות היה כמחצית מזה של "אבקה רגילה".

התוצאות המסחריות של בית האריזה מראות שאחוז הסנסנים מכלל חומר הגלם היה בסילוסטריס 60% ובתמר מצוי 54%.

בדיקות נוספות של הציפה והזרעים של פירות שנוצרו משני סוגי האבקות מראים שהזרעים בפירות שהאבקה באבקות סילוסטריס גדולים בשיעור ניכר מזרעי פירות שהאבקה באבקות תמר מצוי (כ 33% הפרש) וכן שמשקל הפרי הבודד גדול יותר 11.9 גרם לפרי בודד בסילוסטריס לעומת 11.1 גרם לפרי בודד בתמר מצוי (ראה טבלה מס' 1).

טבלה מס' 1

בדיקת יחס ציפה/זרע בפירות דקל נור שהואבקו באבקת:

1. SIL = SILVESTRIS

2. תמר מצוי = תמר

הפירות נקטפו ב 29.8.94 במצב של בוסר צבעוני - לפני שלב הבוחל

הערות	יחס ציפה זרע	משקל זרע בודד (בג')	משקל ס"ה זרעים (בג')	משקל ס"ה ציפה (בג')	משקל פרי בודד (בג')	משקל כללי (בג')	מס' פירות	סוג
זרעי ה SIL נראים ויזאלית גדולים מזרעי התמר המצוי	7.86	1,3525	270.5	2126.5	11.9	2384.6	200	SIL
	9.56	1,0505	210.1	2008.1	11.1	2223.7	200	תמר מצוי
	- 1.7	0.302	60.4	118.4	0.8	60.9		הפרש

* מתוך דו"ח של צבי ברנשטיין - תחנת נסיונות - צמח - עמ"י.